

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Finansdepartementet
Avd. for formuesforvaltning
Boks 8008 Dep.
0030 Oslo

Deres ref.:
08/694 TM

Vår ref.:
149/339/08 BTS

Dato:
15. september 2008

Høring – evaluering av de etiske retningslinjene for Statens Pensjonsfond

YS viser til departementets brev av 18.06.2008. Vi har følgende merknader:

Øremerking av midler for særlige investeringer

Bærekraftig utvikling, klima og miljø er en av vår tids største utfordringer. Vi opplever global befolkningsvekst, økt forbruk og økte klimagassutslipp. Vi trenger derfor forskning, teknologi og investeringer for å redusere klimagassutslippene.

Statens Pensjonsfond – Utland er et virkemiddel for å sikre kommende generasjoner en rimelig andel av landets oljerikdom. Norges oljerikdom er forbundet med store klimagassutslipp, derfor har vi et større moralsk ansvar for å gjennomføre klimareducerende tiltak.

YS vil derfor anbefale at det opprettes et eget miljøfond som en del av Statens Pensjonsfond – Utland. Dette fondet skal selvfølgelig også ha som formål å ha best mulig avkastning av investeringene for den norske stat, men YS vil anbefale at et miljøfond får et noe lavere krav til økonomisk avkastning enn det som ellers legges til grunn for plasseringene.

Et miljøfond vil kunne stimulere til økte investeringer i bransjen fordi man ser at en stor aktør som Statens Pensjonsfond er på banen. De bransjer som kjennetegnes ved bærekraftig utvikling, klima og miljø er bransjer i vekst med mulighet for langsiktige finansielle gevinster. Miljøfond er også noe som etter hvert har blitt populært i de private hjem og som således gjenspeiler den norske befolkningens ønske.

YS foreslår at det enten settes av et spesifikt beløp til disposisjon for et miljøfond, eller at det avsettes en viss prosentandel av portefølgen til miljøinvesteringer.

Eierskapsutøvelsen og utelukkelsesmekanismen

Selv om aksjekursen til Wal-Mart ikke falt når Statens Pensjonsfond trakk seg ut er det mye som har skjedd i ettertid. Det er mange øyne rettet verden rundt mot de beslutninger som Statens Pensjonsfond - Utland fatter. Det er derfor viktig at Norge har et aktivt eierskap og forsøker å påvirke de selskaper det investeres til beste for både for ansatte og for eiere.

Et godt eksempel er selskapet Monsanto Co. som var involvert i barnearbeid, men som etter påvirkning fra Norges Bank stoppet bruken av barnearbeid. Barnearbeid bør fondet ta sterkt avstand fra. Dette eksemplet viser at aktiv påvirkning kan ha effekt og at løsningen for så vidt ikke bør være å trekke seg ut, uten at påvirkning er forsøkt å endre selskapet i riktig retning.

I andre tilfeller mener YS det er riktig å ta et standpunkt ved å trekke seg ut hvis myndighetene eller fondet har forsøkt å gjøre selskapet oppmerksom på kritikkverdige forhold, men ikke fått gjennomslag. Et godt eksempel på dette er at Finansdepartementet nylig besluttet å utelukke gruveselskapet Rio Tinto fra Statens Pensjonsfond – Utland på grunn av risiko for medvirkning til alvorlig miljøskade.

Med hilsen

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Tore Eugen Kvalheim /s/
YS-leder

Bjørn Tore Stølen /s/
sjeføkonom